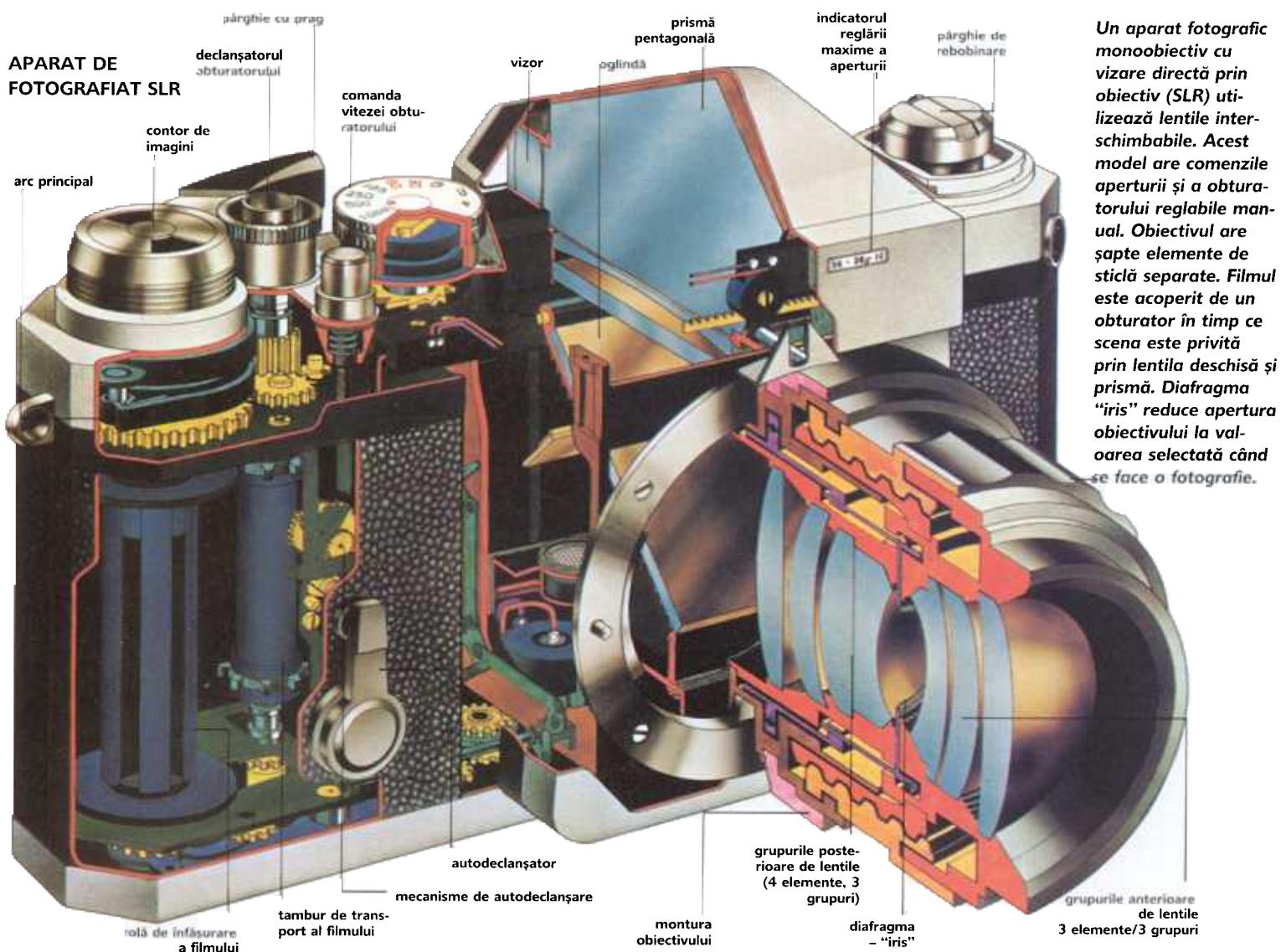

Fotografia

La începuturile fotografiei, expunerea unei fotografii dura aproximativ o zi. Noua tehnologie a devenit populară atunci când materialele fotosensibile îmbunătățite au permis realizarea instantaneelor.

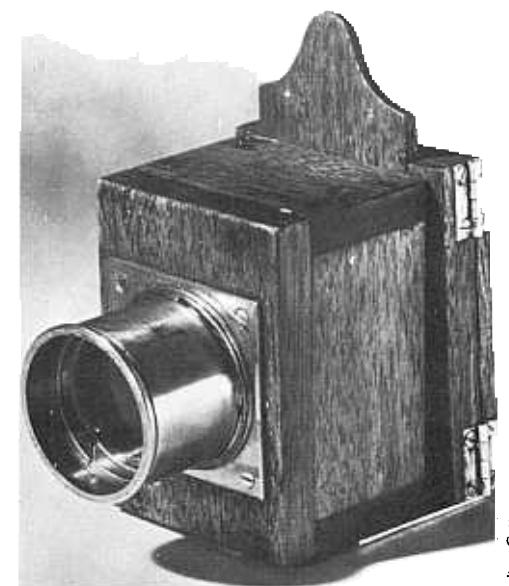
Când se face o fotografie, o lentilă proiectează o imagine a scenei pe o suprafață care este învelită într-o substanță chimică fotosensibilă. Lumina provoacă schimbări în materialul sensibil, iar modelul acestora este transferat într-o imagine vizibilă prin prelucrare chimică.

Inginerul francez Nicéphore Niépce a făcut prima fotografie în 1826. A durat aproximativ

opt ore ca să înregistreze o scenă în aer liber pe placă sa fotosensibilă. Niépce a murit în 1833, înainte să-și fi perfecționat procedeul, care utiliza bitumul ca material fotosensibil. Partenerul său, Louis Daguerre, a continuat să experimenteze și, în ianuarie 1839, și-a dezvoltat procedeul de tip Daguerre. Inițial acesta utiliza plăci de argint învelite cu iodură de argint. Deși relativ insensibile după standardele moderne, aceste plăci puteau să înregistreze o imagine în doar 15-30 de minute.

Înainte, asemenea tablouri ale unei scene tineau de domeniul artiștilor, introducerea fotografiei practice însemană că oricine putea realiza o imagine realistă, astfel încât noua tehnică a atrăs foarte mult atenția. În sistemul

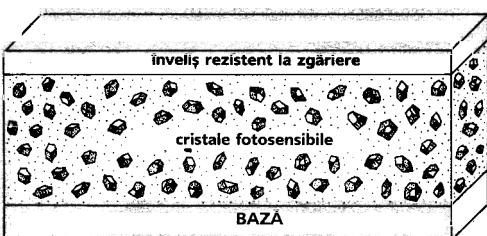
O reproducere a aparatului de fotografiat folosit de Fox Talbot, inventatorul primului proces fotografic negativ-pozițiv. Aceasta le-a permis fotografilor să facă oricără pozitive doreau dintr-o singură fotografie.

▲ Acest aparat de fotografiat Kodak "Box Brownie" era popular în anii '50. Vizorul de sus era folosit când aparatul stătea drept, iar celălalt atunci când aparatul era orizontal.

▼ Un film alb-negru constă dintr-o bază din material plastic învelită într-o emulsie fotosensibilă. Aceasta este un strat de gelatină conținând cristale de halogenură de argint. Un înveliș rezistent la zgâriere reduce deteriorarea.

lui Daguerre, placă expusă în aparatul de fotografiat era prelucrată chimic pentru a forma fotografia finală. De aceea, dacă era nevoie de mai multe fotografii, trebuiau să fie expuse mai multe plăci în aparatul de fotografiat.

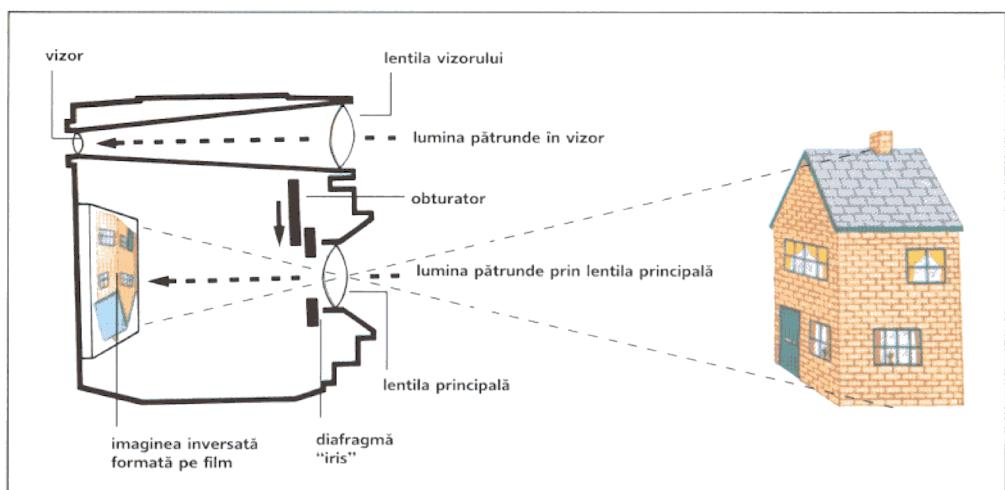
Acest neajuns urma să fie curând înălăturat, când englezul William Henry Fox Talbot a demonstrat primul proces negativ-pozițiv la mai puțin de trei săptămâni după dezvăluirea procesului de tip Daguerre.

În procesul negativ-pozițiv, materialul fotosensibil expus în aparatul de fotografiat este prelucrat pentru a forma un negativ. Aceasta este o imagine cu valorile luminoase inversate – zonele luminoase ale imaginii apar închise, iar zonele închise apar luminoase. În a doua fază negativul este folosit pentru a forma o imagine pe un alt material fotosensibil. Din nou, valorile luminoase sunt inversate, astfel încât imprimarea pozitivă rezultată are valorile luminoase corect reproduse.

Cea mai veche fotografie rămasă a lui Fox Talbot datează din 1835 și prezintă un geam al casei sale din Wiltshire. Materialul său fotosensibil a constat dintr-o bucată de hârtie de scris învelită în clorură de argint, iar expunerea sa a durat circa 30 de minute.

Fotografia populară

În sistemele fotografice ulterioare, negativele erau formate pe sticlă sau pe film. Apoi, în 1889, Kodak a introdus un aparat de fotografiat care putea să facă mai multe fotografii pe o

▲ Când se face o fotografie, lumina trece prin obiectiv și formează o imagine pe film. Diafragma "iris" controlează apertura obiectivului și astfel controlează și luminozitatea imaginii.

▼ Emulsia acestui film color conține trei straturi separate care sunt fotosensibile la albastru, verde și roșu – culorile primare ale luminii. Straturile verde și roșu sunt sensibile și la lumina albastră. Aceasta este absorbită de un filtru galben.

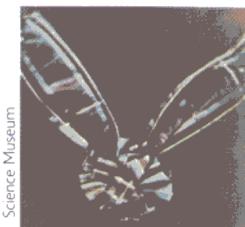
bobină de film înainte ca aparatul să trebuiască reîncărcat. Sensibilitatea învelișului fotosensibil, sau a emulsiei, fusese mărită atât de mult încât timpul tipic pentru expunere era doar o fracțiune de secundă. Acest avantaj, alături de accesibilitatea aparatului fotografic cu bobină, a făcut ca fotografia "instantanee" să devină un hobby popular.

Vechile aparete de fotografiat erau simple. O lentilă de la un capăt al unei cutii forma o imagine pe o placă fotosensibilă aflată la capătul opus. Fotograful controla expunerea plăcii fotosensibile descooperind lentila pentru o perioadă potrivită de timp. În condiții de lumină, timpul de expunere putea fi redus, iar în condiții de întuneric, trebuia prelungit pentru a forma o imagine satisfăcătoare.

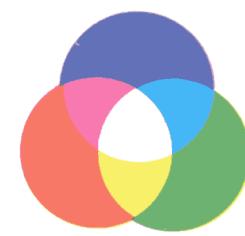
Viteza obturatorului

Această tehnică era adevarată atunci când timpii de expunere erau relativ lungi. Însă, când au devenit normale expunerile mai scurte decât o secundă, a fost nevoie de un obturator actionat mecanic, cu una sau mai multe reglări.

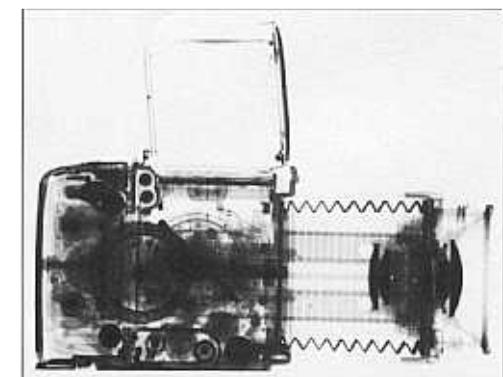
Un aparat de fotografiat modern tipic are mai multe viteze ale obturatorului, de la 1/1000 sau 1/500 de secundă până la 1 secundă. Expunerile mai lungi pot fi efectuate deschizând și închizând obturatorul pentru perioada necesară. Unele obturatoare sunt pur mecanice, iar altele, ale celor mai sofisticate aparete de fotografiat moderne, sunt controlate electronic de minicomputer.

▲ Scotianul James Maxwell a făcut această fotografie color a unei panglici de material ecosez, în 1861. S-au făcut trei negative, unul pentru fiecare dintre culorile primare.

▼ Culorile primare ale luminii sunt roșu, verde și albastru. În perechi ele dă galben, cian și magenta. Împreună formează lumina albă.

▲ Un aparat Rolleiflex SL86, văzut la neutrografie. Aceasta este similară cu radiațiile X, dar utilizează raze de neutroni în locul radiațiilor X. Detaliile furnizate sunt mai multe decât ar putea fi obținute prin radiațiile X.

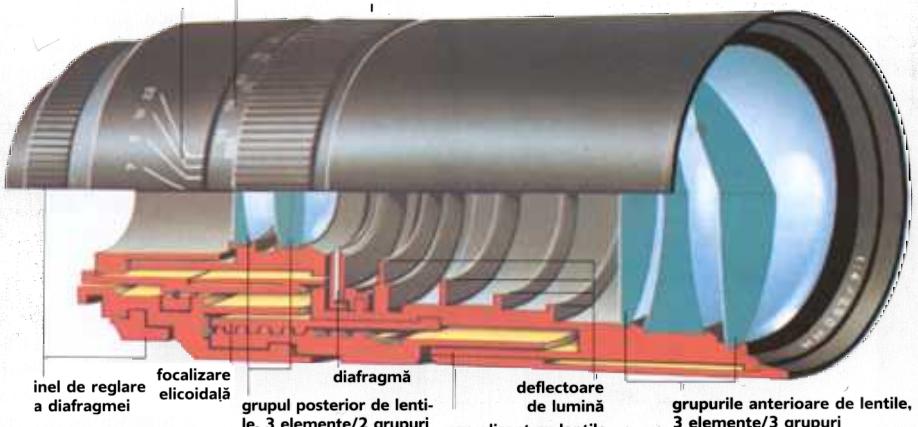
În afara modificării vitezei obturatorului, mai există o cale de a controla cantitatea de lumină care pătrunde la film. Mărimea deschizăturii lentilei, sau a aperturii, poate fi redusă de diafragma "iris", pentru a reduce cantitatea de lumină. Fotograful poate obține de obicei expunerea corectă folosind o apertura largă cu o viteză mare a obturatorului, sau o apertura mai mică cu o viteză mai mică a obturatorului.

Metode de expunere

Majoritatea aparatelor de fotografiat pot fi reglate pentru expunerea corectă într-o gamă largă de condiții și utilizarea filmelor cu diferite viteze (otosensibilități). Reglările potrivite pot fi găsite cu ajutorul unui

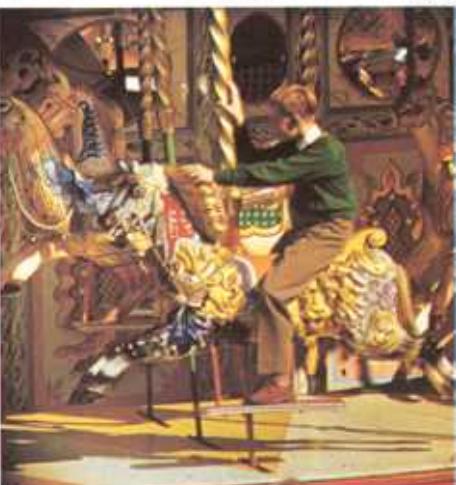
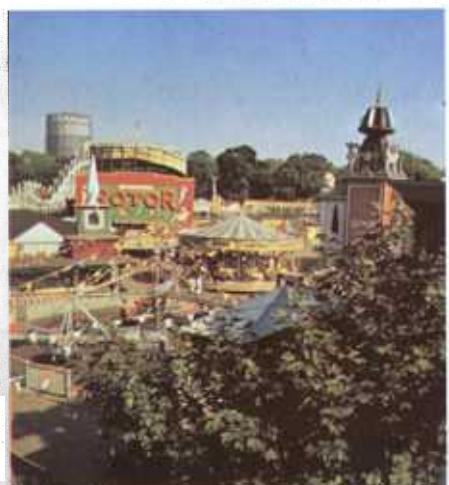
TELEOBIECTIV DE 250 mm (10 inch)

scara profunzimii câmpului distanță de focalizare (metri/picioare) inel de focalizare

Un teleobiectiv pentru un aparat fotografic monoobiectiv de 35 mm cu vizare directă prin obiectiv (sus). Deflectoarele din interior împiedică ca reflexiile să strice fotografia.

Două fotografii (jos) făcute din aceeași poziție cu lentile diferite. Cea din stânga a fost făcută cu o lentilă standard. Pentru cealaltă lentilă s-a folosit un teleobiectiv.

exponometru. În acesta, un dispozitiv fotoelectric măsoară intensitatea luminii și indică combinațiile potrivite ale apertura și vitezei obturatorului. Multe aparate de fotografiat au propriul lor exponometru încorporat. În unele cazuri, fotograful nu face decât să selecteze viteza obturatorului iar sistemul de măsurare regleză automat apertura potrivită.

Ce combinație?

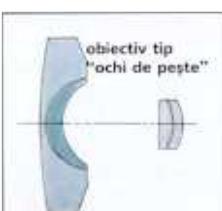
Combinația potrivită de apertura și viteză a obturatorului depinde de tipul de subiect care se fotograiază și efectul care se dorește să se obțină în fotografie. De exemplu, este nevoie de o viteză mare a obturatorului pentru obținerea unei fotografii clare a cuiva care aleargă. De aceea apertura ar trebui să fie larg deschisă pentru a lăsa să pătrundă lumină destulă în timpul expunerii scurte. Dar fotograful ar putea să vrea ca picioarele alergătorului să apară ștersе, pentru a da impresia de viteză. În acest caz, s-ar folosi o viteză mai mică a obturatorului cu o apertura mai mică. Iar aparatul de fotografiat ar putea fi panoramic (pendulat) pentru a urmări miscarea, astfel încât corpul alergătorului apare relativ static în timp ce fundalul este șters.

Pe lângă faptul că afectează cantitatea de lumină care pătrunde în aparatul de fotografiat, reglarea apertura determină și profunzimea câmpului în fotografie. Aceasta este intervalul de distanțe pe care imaginea e clară, sau focalizată. O apertura largă dă o profunzime mică a câmpului iar o apertura mică dă o profunzime mare. Astfel, dacă dorim să fotografiem o scenă stradală în care totul să apară clar, este nevoie de o apertura mică. Dar dacă dorim să se vadă o singură persoană clar, iar restul scenei să fie defocalizat, folosim o apertura largă.

Distanță focală

Cel mai simplu aparat de fotografiat are o lentilă de focalizare fixă. Ea are o apertura mică și este astfel reglată încât totul, în afara obiectelor foarte apropiate, să fie clar. La aparatul de fotografiat cu o lentilă cu apertura largă, distanța dintre lentilă și film trebuie să fie reglabilă. Lentila poate fi apoi focalizată pe partea dorită a scenei dacă e folosită cu o apertura largă.

Dacă ținem o lentilă în fața unui carton și formăm o imagine clară a unui obiect depărtat de pe carton, spațiul dintre lentilă și carton se numește distanță focală a lentilei. O lentilă cu

Obiectivul de tip "ochi de pește" dă o vedere cu un unghi extrem de larg și distorsionată, ca în această fotografie a unui stadion (stânga). Elementele acestui tip de obiectiv sunt în două grupuri (sus).

Obiectiv cu deschidere unghiulară mare, ca al aparatului SLR 35 mm. Scara profunzimii câmpului arată intervalul pe care obiectele sunt focalizate pentru orice reglare a aperturai selectată.

OBIECTIV CU DESCHIDERE UNGHIALARĂ MARE

distanță focală mai mică trebuie ținută mai aproape de carton pentru a forma o imagine clară, iar aceasta va fi mai mică. Dacă imaginea este redusă, o parte mai mare din scenă apare pe o suprafață dată. Lentila acoperă un unghi de privire mai mare și se numește lentilă cu deschidere unghiuără mare. O lentilă cu distanță focală mare acoperă un unghi îngust și, ca în cazul telescopului, produce o imagine mărită. Această lentilă se numește teleobiectiv.

Cu lentile având distanțe focale diferite, fotograful poate să determine cât dintr-o scenă se fotografiază. O lentilă cu deschidere unghii-

ulară mare poate să reproducă o mulțime, un teleobiectiv poate umple suprafața fotografiei cu doar unul dintre oamenii văzuți din același punct de observație. O lentilă cu distanță focală reglabilă se numește transfocator. Fotograful modifică distanța focală și, prin aceasta, unghiul de privire, prin reglarea unei comenzi.

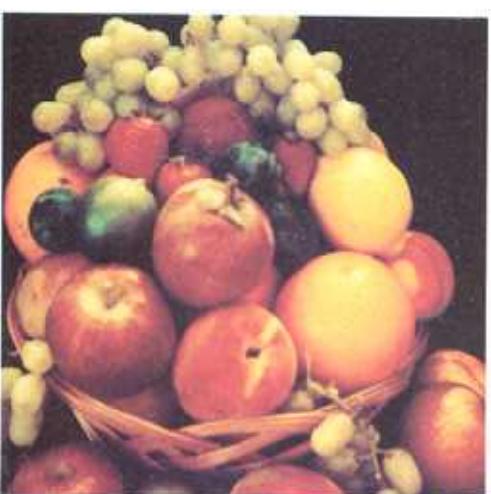
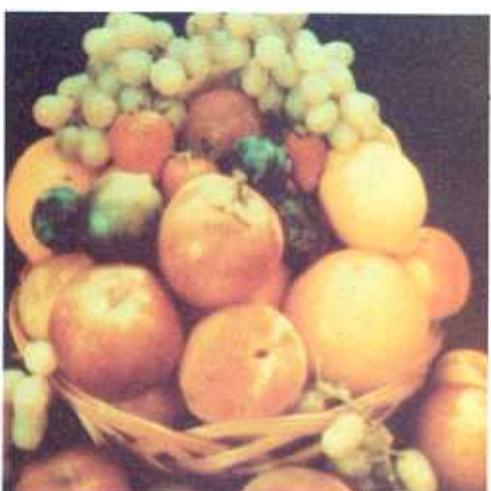
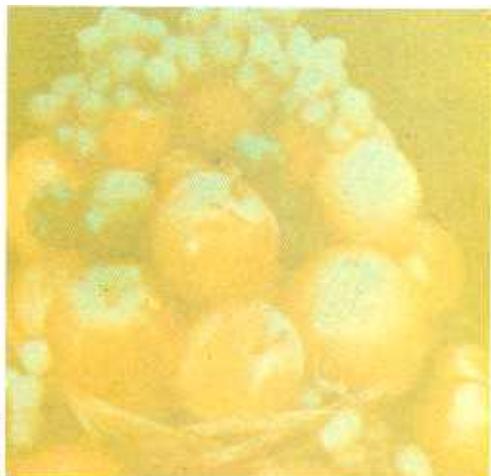
Vizoare

Aparatele de fotografiat simple au un vizor montat aproape de lentila folosită la înregistrarea fotografiei. Dreptunghirile suprapuse pe vizor pot arăta acoperirea obținută cu len-

tile cu diferite distanțe focale, dar majoritatea aparatelor de fotografiat cu lentile interschimbabile au un sistem optic "prin obiectiv" (TTL). Acesta utilizează o oglindă pentru a reflecta lumina de la lentila principală în vizor. Astfel fotograful vede exact ce va înregistra aparatul de fotografiat, indiferent de tipul de lentilă utilizat. Apăsându-se butonul obturatorului, oglindaiese din cale pentru a permite luminii să pătrundă la film. Acesta este aparatul fotografic monoobiectiv cu vizare directă prin obiectiv (SLR), iar multilateralitatea l-a făcut popular în rândul fotografilor amatori.

Fotografia la un aparat de fotografiat

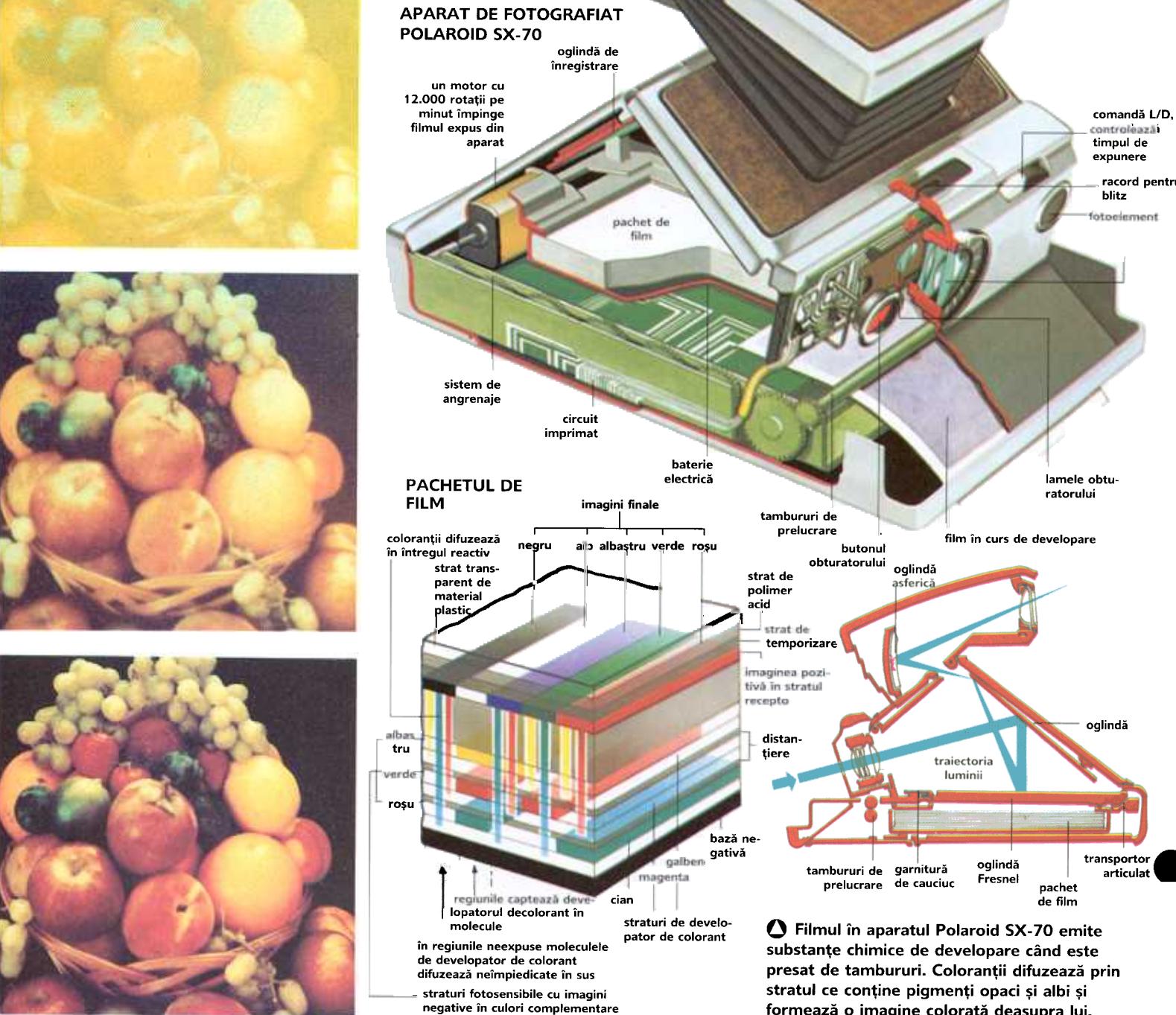
Polaroid se dezvoltă automat. Toate materialele sunt conținute în pachetul de film. Imaginea capătă repede culori vii și densitate.

► Fotografia la un aparat de fotografiat

Polaroid se dezvoltă automat. Toate materialele sunt conținute în pachetul de film. Imaginea capătă repede culori vii și densitate.

APARAT DE FOTOGRAFIAT POLAROID SX-70

► Aparatul SX-70

are un sistem de vizare "prin obiectiv". După ce se face o fotografie, un motor electric expulzează filmul. Acesta apoi se dezvoltă.

► Filmul în aparatul Polaroid SX-70 emite substanțe chimice de dezvoltare când este presat de tambururi. Coloranții difuzează prin stratul ce conține pigmenti opaci și albi și formează o imagine colorată deasupra lui.